

CYBULSKI PIOTROWSKA PĘCHERZ
radcowie prawni spółka partnerska

Kraków, dnia 25 marca 2020 r..

Opinia prawna

w sprawie skutków prawnych zatajania przez pacjentów lub inne osoby istotnych informacji o stanie zdrowia pacjenta lub istotnych okolicznościach mających wpływ na podejrzenie choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19).

Przedmiotem niniejszej opinii jest udzielenie informacji jakie konsekwencje prawne mogą być wyciągane w stosunku do osób (pacjentów, rodzin pacjentów lub osób trzecich), które świadomie podają nieprawdziwe informacje o stanie zdrowia pacjenta lub okolicznościach mających wpływ na podejrzenie choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) lub też takie informacje świadomie zatajają.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, począwszy od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje **stan epidemii**, w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 Covid 19, co oznacza, iż wiedza o bardzo dużym ryzyku zakażenia jest powszechna.

Pacjent lub inne osoby, które świadomie podają personelowi medycznemu nieprawdziwe informacje o stanie zdrowia pacjenta lub istotnych okolicznościach mających wpływ na podejrzenie choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) lub też takie informacje świadomie ukrywają przed personelem medycznym mogą, w związku z tym, podlegać odpowiedzialności karnej.

Jeżeli pacjent lub inna osoba posiada wiedzę, co do okoliczności tego, iż mógł zostać zakażony np. kontaktowała się z osobą zakażoną, przebywał w rejonie, w którym wystąpiła duża liczba zakażeń, posiada objawy charakterystyczne dla zakażenia wirusem COVID-19, a pomimo to nie informuje

personelu medycznego o tych okolicznościach lub podaje informacje nieprawdziwe musi się liczyć z możliwością poniesienia odpowiedzialności karnej.

Podstawą odpowiedzialności karnej, w takiej sytuacji może być art. 160 § 1 kodeksu karnego, zgodnie, z którym kto naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Nie może budzić żadnych wątpliwości, iż działanie pacjenta polegające na podaniu personelowi medycznemu nieprawdziwych informacji lub zatajeniu informacji odnośnie stanu zdrowia takiego pacjenta stwarza bardzo istotne ryzyko zakażenia tych osób chorobą zakaźną, a co za tym idzie naraża ich na ryzyko utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, o którym mowa w art. 160 § 1 kodeksu karnego.

Jeżeli na skutek takiego działania lub zaniechania pacjenta, na ryzyko zakażenia zostanie narażona większa ilość osób, pacjent może ponieść odpowiedzialność karną na podstawie art. 165 § 1 pkt 1 kodeksu karnego, zgodnie z którym kto sprowadza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób (...) powodując zagrożenie epidemiologiczne lub szerzenie się choroby zakaźnej (...), podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Przy „zagrożeniu epidemiologicznym” nie jest wymagane sprowadzenie stanu epidemii określonej choroby zakaźnej, ale wystarcza tu fakt stworzenia realnej możliwości jej wybuchu (tak A. Marek, *Kodeks...*, 2010, s. 405).

Należy zwrócić uwagę, iż jeżeli następstwem takiego czynu jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

W przypadku jeżeli pacjent posiada wiedzę odnośnie tego, iż jest zakażony wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) i tej informacji nie podaje personelowi medycznemu, będzie podlegał odpowiedzialności karnej na podstawie art. 161 § 2 kodeksu karnego, zgodnie z którym kto, wiedząc, że jest dotknięty chorobą weneryczną lub zakaźną, ciężką chorobą nieuleczalną lub realnie zagrażającą życiu, naraża bezpośrednio inną osobę na zarażenie taką chorobą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Ściganie takiego przestępstwa następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Działanie pacjentów nie informujących personelu medycznego o istotnych informacjach o stanie zdrowia pacjenta lub istotnych okolicznościach mających wpływ na podejrzenie choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) jest tym bardziej naganne, iż w przypadku potwierdzenia faktu zakażenia danej osoby konieczne jest poddanie kwarantannie personelu

medycznego mającego kontakt z pacjentem lub nawet wyłączenie z funkcjonowania całych oddziałów czy poradni, co znacząco może ograniczyć możliwość zapewnienia opieki medycznej dla innych zakażonych osób.

Na zakończenie niniejszej opinii należy zwrócić uwagę, iż niezależnie od odpowiedzialności karnej, o której mowa powyżej pacjent lub inna osoba nie informująca personelu medycznego o istotnych informacjach o stanie zdrowia pacjenta lub istotnych okolicznościach mających wpływ na podejrzenie choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) może ponieść również odpowiedzialność cywilną wynikającą z art. 415 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia, w tym przypadku szkodą będzie bądź samo ryzyko narażenia na zakażenie chorobą zakaźną bądź zakażenie i jego skutki.

Zgodnie z art. 444 i 445 kodeksu cywilnego - w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikłe z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Ponadto w takich sytuacjach sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zbigniew Cybulski

radca prawny